

Nederlands bos in Turkije moet CO₂-uitstoot compenseren

Vliegen is slecht voor het milieu. Om de schadelijke gevolgen van CO₂-uitstoot tegen te gaan, zetten steeds meer vliegmaatschappijen en tour operators zich in voor duurzaam toerisme. Een beproefd middel is het planten van bomen om CO₂-uitstoot te compenseren. De *Krant van de Aarde* bezocht een grootschalig project in Turkije waar dit jaar volgens planning 400.000 bomen worden geplant. Initiatiefnemer Corendon is ambitieus, binnen vijf jaar wil deze tour operator één miljoen bomen in de grond hebben.

Door Tom van der Beek

‘Het getal 400.000 is niet zomaar gekozen’, zegt Ahmet Taskan, voorzitter van de Corendon Foundation. ‘We vieren dit jaar namelijk 400 jaar handelsbetrekkingen tussen Nederland en Turkije.’ Op een stoffige heuvel in Denizli, vlakbij de toeristische trekpleister Pamukkale pakt Taskan een schop ter hand om samen met Corendon-directeur Yildiray Karaer symbolisch de eerste boom te planten. ‘De eerste mijlpaal is bereikt’, stelt Taskan tevreden vast. Inmiddels zijn ruim 100.000 bomen verkocht. Reizigers krijgen bij aankoop van een vliegticket de mogelijkheid om voor 2,50 euro een boom te kopen en daarmee de CO₂-uitstoot van hun vlucht te compenseren. Ongeveer de helft van de reizigers maakt gebruik van deze regeling. Een retourvlucht Schiphol- Antalya is volgens Corendon met de aanschaf van twee bomen gecompenseerd.

Van woestijnlandschap naar bos

‘De bomen rijken nu nog tot kniehoogte maar als ze verder gegroeid zijn, zal hier een ecologische zone verschijnen’, vertelt Hank Curfs, bedrijfsjurist en manager duurzaamheid van Corendon. De bomen

moeten bodemerrosie tegengaan op de heuvels waar de wind in lange slierten het stuifzand overheen waait. ‘Turkije heeft de bomen hard nodig. Als we niets doen, waaien hele stukken land weg’, waarschuwt Curfs. Om van een woestijnlandschap een bos te maken, moet hard worden gewerkt. Op de stoffige heuvels rond Denizli werkt een groep Turkse vrouwen zich in het zweet. Met schoppen en andere werktuigen maken zij de rotsachtige bodem plantrijp om vervolgens een kluit in de grond te steken. Uit navraag bij de groep vrouwen blijkt dat zij gemiddeld 100 bomen per dag planten en daarvoor een loon van 20 lira, omgerekend zo’n acht euro per dag ontvangen. Maar de dames hebben lol in hun werk, tijdens het graven en schoppen wordt gekletst en gelachen.

‘Mensen uit de omgeving zijn in de toekomst ook verantwoordelijk voor het onderhoud van het bos’, vertelt Curfs. Hij inspecteert regelmatig de voortgang op beide locaties bij Denizli en Antalya, waar bomen geplant worden. De keuze is op Denizli en Antalya gevallen omdat beide

steden bekend zijn bij de Nederlandse toerist. Curfs heeft hoge verwachtingen van het project. ‘Ik verwacht dat wij binnen vijf jaar een miljoen bomen kunnen realiseren.’ Curfs wil benadrukken dat de bomen absoluut niet bestemd zijn voor de houtindustrie. ‘Er heeft zich een Utrechts bedrijf uit de houtindustrie bij mij gemeld. Zij dachten zaken te kunnen doen op het moment dat de bomen rijp zijn voor kap. Ik heb ze uitgelegd dat de bossen absoluut niet bestemd zijn voor productie en heb ze vriendelijk de deur gewezen.’

Samenwerking met de lokale bevolking

Nurgül Kasikci is de oprichtster van het interactieve weblog duurzaamheidskompas.nl. Hier wordt vanuit het consument- en perspectief informatie gegeven over ontwikkelingen en trends op het gebied van duurzaamheid. Op haar weblog legt Kasikci milieuvriendelijke en ecologisch verantwoorde producten en diensten langs de duurzame meetlat. Op verzoek kijkt ze kritisch naar het bomenproject van Corendon. ‘Als tour operator of vliegmaatschappij moet je niet zomaar bomen planten in verre landen om zo van je schuldgevoel af te komen. Samenwerking met de lokale bevolking is belangrijk. Het project moet voorzien in een behoefte die ook ter plekke van belang is. Zo wordt bij het Corendon-project afgestemd op de behoefte van de lokale bevolking, door bodemerrosie tegen te gaan. Dat klinkt als een goed begin.’ Volgens Kasikci laten steeds meer consumenten zich leiden door maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaam toerisme, ‘maar ook hier geldt: het succes van een initiatief hangt af van de laagdrempeligheid voor de consument. De mogelijkheid om tijdens het aanschafproces van een vliegticket een boom te kopen, is een goed voorbeeld. De wereld wordt niet slechter van het planten van bomen.’

De bomenplantsters ontvangen ongeveer acht euro per dag en hebben veel lol